

Sygn. akt I C 3252/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Katarzyna Balcerczyk

Protokolant: Marta Floreczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018 roku w Zgierzu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Centrum Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko W. G.

z udziałem Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Z.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygnatura akt I C 3252/17

UZASADNIENIE

W dniu 20 lipca 2017 roku powódka (...) Centrum Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystąpiła do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie o zapłatę od pozwanej W. G. kwoty 500zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 listopada 2015 roku do dnia zapłaty . Jednocześnie powódka wniosła o zasądzenie zwrot kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu powódka podniosła, iż dochodzona kwota związana jest z roszczeniem wynikającym z umowy nr (...) z dnia 21 marca 2012 roku.

(pozew – k. 2 – k. 5)

Postanowieniem z dnia 18 września 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania do Sądu Rejonowego w Zgierzu.

(postanowienie – k. 6)

W dniu 20 lutego 2018 roku pozwana W. G. skierowała do Sądu Rejonowego w Zgierzu odpowiedź na pozew, w której podniosła zarzut nieudowodnienia istnienia wierzytelności, jej wysokości, ani wymagalności i wniosła o oddalenie powództwa w całości. Podniosła zarzut nie transparentności wzorca w zakresie kary za rozwiązanie umowy. Jednocześnie powódka wniosła o zwrot kosztów procesu.

(odpowiedź na pozew – k. 24 – k. 27)

Na rozprawie w dniu 6 marca 2018 roku swój udział w postępowaniu zgłosił Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Z. – E. W..

(protokół – k. 29)

W piśmie procesowym z dnia 22 marca 2018 roku powód poparł żądanie pozwu, wywodząc je z rozdziału 5 pkt 2 ogólnych warunków umowy.

(pismo procesowe- k. 32-33)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 marca 2012 roku powódka (...) Centrum Spółka Akcyjna zawarła z pozwaną W. G. umowę nr (...), której przedmiotem było świadczenie sprzedaży energii elektrycznej. Świadczenie usług zostało powiązane z licznikiem energii elektrycznej czynnej nr (...) znajdującym się w lokalu na ul. (...) w A.. Umowa została zawarta na okres 5 lat.

W myśl Rozdziału 5 pkt 2 ogólnych warunków umowy w przypadku rozwiązania umowy przez odbiorcę przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta Odbiorca będzie zobowiązany do zapłaty sprzedawcy kwoty wysokości ulgi przyznanej Odbiorcy w związku z zawarciem przez niego umowy na czas określony, pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do jej rozwiązania. Wysokość ulgi przyznanej odbiorcy w związku z zawarciem umowy na czas określony stanowi w rozumieniu tegoż ustępu umowy-iloczyn miesięcy, na który została zawarta umowa oraz różnicy pomiędzy cennikiem zawartym dla umów zawartych na czas określony a Cennikiem , który wiązałby odbiorcę gdyby zawarł umowę ze sprzedawcą na czas określony.

(kserokopia umowy – k. 14; kserokopia załącznika punktów poboru energii – k. 15; oświadczenie o tożsamości oraz lokalu – k. 16)

W dniu 21 października 2015 roku powódka wystawiła względem pozwanej notę obciążeniową nr (...) w wysokości 500zł, gdzie w opisie wskazano, iż stanowi ona obciążenie za rozwiązanie umowy (...).

(nota obciążeniowa – k. 17)

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez sąd na podstawie przywołanych dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości sądu.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947).

Należy w pierwszej kolejności wskazać, iż powód nie udowodnił, czy oraz z jakiej przyczyny miało dojść do rozwiązania przedmiotowej umowy. Powód do akt niniejszej sprawy załączył wyłącznie niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię zawartej umowy oraz wydruk, który miał stanowić notę obciążeniową. Nie zostały jednak przedstawione przez stronę powodową żadne dokumenty, które w najmniejszym stopniu uprawdopodobniałyby fakt rozwiązania w/ w umowy z wyłącznej winy pozwanej oraz w jakim terminie miałyby do tego dojść. Jest to o tyle istotne, że przywołany przez stronę powodową ust. 2 Rozdziału 5 ogólnych warunków umowy w zakresie wyliczenia kary za rozwiązanie umowy przez terminem na jaki została ona zawarta odwołuje się m.in. od okresu od momentu zawarcia umowy do jej rozwiązania. Nadto posługuje się on porównaniem pomiędzy cennikiem dla umów na czas określony a cennikiem dla umów na czas nieokreślony. Żaden z takich cenników nie został przez stronę powodową przedłożony. Sama nota obciążeniowa stanowi zaś jedynie dokument wewnętrzny, który dla wskazywanych przez powódkę okoliczność nie ma żadnego waloru dowodowego.

W ocenie Sądu przedstawiony przez powoda materiał dowodowy jest tym samym niewystarczający. Powód nie przedstawił żadnego wiarygodnego dowodu na okoliczności przytoczone w pozwie. Rzeczą sądu nie jest natomiast zarządzenie dochodzenia w celu uzupełniania lub wyjaśniania twierdzeń stronie wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ta kwestia była przedmiotem wielu orzeczeń – jak choćby wyroku z dnia 12 grudnia 2000 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt V CKN 175/00, opublikowanego w OSP 2001/7-8/116, uchwały składu siedmiu sędziów z 19 maja 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt III CZP 4/00, opublikowanej w OSNC 2000/11/195, wyroku z dnia 24 czerwca 1998 roku w sprawie o sygnaturze akt I PKN 194/98, opublikowanego w OSNAP 1999/13/425 oraz wyroku z dnia 25 września 1997 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt II UKN 271/97, a opublikowanego w OSNAP 1998/14/430. Główna idea, którą Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela, jest następująca: sąd podejmuje z urzędu inicjatywę dowodową jedynie w sytuacjach szczególnych. Obecnie obowiązek dowodzenia obciąża same strony. Możliwość przewidziana w zdaniu drugim powołanego wyżej art. 232 k.p.c. stanowi jedynie wspierające uprawnienie sądu. W żadnym razie nie może prowadzić do zastępowania stron w spełnianiu ich obowiązków. Już na marginesie warto zaznaczyć, że działanie sądu z urzędu w sytuacji nieuzasadnionej może prowadzić do naruszenia jednej z naczelnych zasad (wywiedzionej z treści art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), a mianowicie prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron.

Należy także mieć na względzie, iż w myśl art. 385 § 2 k.c. wzorzec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta. W cytowanym przepisie ustawodawca rozróżnia dwa elementy transparentności wzorca: jego zrozumiałość oraz jednoznaczność.

Jednoznaczność oznacza, że – z uwzględnieniem tego samego proberza oceny – postanowienie może być rozumiane tylko w jeden sposób (zob. wyrok SN z dnia 15 lutego 2013 r., I CSK 313/12, M.Pr.Bank. 2013, nr 12, s. 28, postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., I CSK 720/14, LEX nr 1710341; wyrok SN z dnia 4 marca 2016 r., I CSK 72/15, LEX nr 2036717; por. wyrok SN z dnia 16 września 2016 r., IV CSK 711/15, LEX nr 2151436.). Brak jednoznaczności polega na tym, że ze względu na różne wchodzące w rachubę znaczenia tych samych pojęć postanowienie może być rozumiane na różne sposoby, z których każdy – sam przez się – może być w pełni zrozumiały. Także i w tym przypadku chodzi zatem o pewien aspekt zrozumiałości. Niejednoznaczność może być także wynikiem zastosowania pojęć o zbyt nieostrych konturach znaczeniowych, np. odwołania do należytego zabezpieczenia (zob. A. Olejniczak (w:) Kodeks..., t. 3, red. A. Kidyba, 2014, komentarz do art. 384¹ k.c., pkt 5; W. Popiołek (w:) Kodeks..., t. 1, red. K. Pietrzykowski, 2015, komentarz do art. 385 k.c., nb 5; por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2006 r., V CSK 90/05, LEX nr 195430)

Zrozumiałość dotyczy zarówno treści, jak i formy wzorca (zob. wyrok SN z dnia 15 lutego 2013 r., I CSK 313/12, M.Pr.Bank. 2013, nr 12, s. 28; wyrok SN z dnia 13 czerwca 2012 r., II CSK 515/11, LEX nr 1231312; wyrok SN z dnia 10 lipca 2014 r., I CSK 531/13, OSNC-ZD 2015, nr D, poz. 53; powołany wyżej wyrok z dnia 4 marca 2016 r., I CSK 72/15) i oznacza przede wszystkim możliwość zrozumienia sensu postanowienia wzorcowego, tzn. możliwość zrekonstruowania znaczenia normatywnego, czyli tego, na czym polegają wynikające z tego postanowienia prawa albo obowiązki adresata, albo inne skutki prawne (por. powołany wyżej wyrok SN z dnia 16 września 2016 r., IV CSK 711/15,). Zrozumiałość obejmuje także możliwość zrozumienia sensu ekonomicznego postanowienia wzorca, czyli tego, na czym polegają wynikające z tego postanowienia konsekwencje ekonomiczne.(por. Jacek Gudowski, Komentarz do art. 385 k.c., Lex Online).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy uznać należy, iż postanowienie Rozdziału 5 ust. 2 ogólnych warunków umowy wiążącej strony nie spełnia wymogu zrozumiałości wzorca. Przeciętny konsument, nie dysponujący wskazanymi w treści tegoż postanowienia cennikami nie jest w stanie dekodować jaki jest zakres jego potencjalnego obowiązku wynikającego z tegoż przepisu, nawet w przybliżeniu. Umowa nie zawiera przy tym żadnego przykładu ilustrującego o jakie kwoty może chodzić.

W orzecznictwie przyjmuje się, iż niezrozumiałość jest jednym z czynników, które mogą przesądzać o sprzeczności klauzuli z dobrymi obyczajami w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. (zob. uchwała SN z dnia 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, OSNC 2008, nr 7–8, poz. 87, z glosą M. Szczepańskiej, LEX nr 270431, wyrok SN z dnia 13 października 2010 r., I CSK 694/09, LEX nr 786553; wyrok SN z dnia 15 lutego 2013 r., I CSK 313/12, M.Pr.Bank. 2013, nr 12, s. 28, wyrok SN z dnia 18 grudnia 2013 r., I CSK 149/13, OSNC 2014, nr 10, poz. 103 z wyrok SN z dnia 10 lipca 2014 r., I CSK 531/13, OSNC-ZD 2015, nr 4, poz. 53, postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., I CSK 720/14, LEX nr 1710341; wyrok SN z dnia 4 marca 2016 r., I CSK 72/15, LEX nr 2036717)

W konsekwencji, przyjęć należy, iż postanowienia Rozdziału 5 ust. 2 ogólnych warunków umowy wiążącej strony, jako niezrozumiałe, uznać należy za sprzeczne z dobrymi obyczajami, i jako takie nie wiążące pozwanej, a powództwo oparte na ich treści oddalić.

W tym stanie faktycznym należało orzec jak w sentencji.